

Costos humans i desafiaments morals d'una economia fracturada

Dv, 4/11/2011 per Carles Armengol

[Vent de cara](#)

Atur, amb més de quatre aturats per cada lloc vacant; nens i famílies que viuen en la **pobresa**; **dèficit** nacional insostenible i un **deute** cada vegada major; creixent **bretxa** social per la riquesa; **molt lent creixement** econòmic, **tensions** econòmiques que **divideixen i polaritzen** més la nostra nació i la nostra vida pública; augment de la **por**, la **incertesa** i la **inseguretat**; perjudici major a la **gent més pobra** dels **llocs més pobres** del planeta i un **estancament econòmic** que restringeix la creativitat, la iniciativa i la inversió.

✘ Aquests són, de manera esquemàtica i sumària, els costos humans d'una economia fracturada, referits en aquest cas als Estats Units però que bé podria referir-se al nostre país ja que malauradament compartim tots aquests problemes o *costos*.

Aquesta descripció és extreta d'una declaració de l'episcopat nord-americà. El bisbe president del comitè de Justícia Nacional i Desenvolupament Humà, va fer pública la declaració [Costos humans i desafiaments morals d'una economia fracturada](#), amb motiu del dia del treball (que allà celebren el setembre).

La declaració no es limita a l'anàlisi de les conseqüències i a com pal·liar-les, sinó que també n'assenyala les causes tant les econòmiques com les ètiques, tant les institucionals com també les personals.

L'economia –explícita el document– és **una interacció increïblement complexa entre mercats, interessos, institucions i estructures en mans de gent que pren innombrables decisions sobre la base de diverses obligacions, expectatives, intencions i opcions**. A continuació enumera aquestes falles:

- **Les institucions financeres que se suposaven responsables, no ho van ser.** Algunes van buscar guanys a curt termini i van ignorar les conseqüències del llarg termini.
- **Alguns individus també van prendre decisions irresponsables,** deixant que el seu desig per les coses, l'avarícia i l'enveja ennuvolessin el seu criteri i la seva capacitat financera.

Les nefastes conseqüències foren que *la gent va perdre ocupacions, habitatges, estalvis, fons per a la jubilació i molt més. És més, es va perdre la confiança. Encara estem pagant els tremends costos econòmics i morals d'aquests fracassos.*

El document tanca la seva part d'anàlisi amb **una crida a la integritat, la responsabilitat i, seguint Benet XVI, a una generositat que se centri en el bé dels altres i en el bé comú**. Citant Caritas in veritate: **“Sense formes... de confiança recíproca, el mercat no pot complir plenament la seva pròpia funció econòmica. Avui, precisament aquesta confiança ha fallat, i aquesta pèrdua de confiança és alguna cosa realment greu”**.

A partir d'aquí, el document es desplega contrastant aquesta realitat amb la

doctrina social de l'Església sobre el treball, els treballadors i els sindicats i els pobres i vulnerables. I conclou amb una crida a l'acció comú i unes paraules d'esperança i compromís. En aquesta crida a l'acció es fa una interessant apel·lació a la responsabilitat col·lectiva i a unes actituds cíviques de diàleg, col·laboració i unió nacional per superar la fractura. M'agradarà tornar sobre aquest punt en una propera anotació.